

30.

-818-

FM 9654

Η ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ
ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ
ΚΑΙ ΤΑ ΕΠΤΑ
ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ!

Τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 434 Ἑφημερίδος

«**Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ ΚΑΙ Ο ΡΗΓΑΣ**»

ΥΠΟ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΟΥΖΗ.

ΚΕΡΚΥΡΑ,

Τυπογραφείον «**Η ΙΟΝΙΑ**»

Σπυρίδωνος καὶ Ἀρσενίου ἀδελφῶν Κάων.

1863.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

«Νευρορράφιοι γὰρ φαῦλοι γεγόμενοι, καὶ δικαφρέντες,
»καὶ προσποιητῆμενοι εἶναι, μὴ ὄντες, πόλει οὐδὲν δι-
»κόν· φύλακες δὲ νόμων τε καὶ πόλεως, μὴ ὄντες, ἀλλὰ
»δοκούντες, ἔρξας ὅτι πᾶσαν ἄρδην ἀπολλύουσι.»
(Πλάτ. Πολιτ. δ'.)

Α'.

Ὁ ἀξιότιμος συντάκτης τῆς ἐν Ζακύνθῳ ἐκδιδομένης ἐφημε-
ρίδος «ἡ Φωνὴ τοῦ Ἰονίου καὶ ὁ Ῥήγας» λαβὼν, φαίνεται, ἀ-
φορμὴν ἐκ τοῦ ἐσχάτως δημοσιευθέντος ἄρθρου «Μία λέξις ἐπὶ
τοῦ ζητήματος τῶν φρουρίων Κερκύρας» τοῦ προέδρου τῆς Βου-
λῆς, καὶ ἐκ τῆς ἐν Ἀθήναις δημοφώνου γνώμης ὡς πρὸς τὴν
ἀρμοδιότητα τῆς ἔθνοςυνελεύσεως ἵνα ἐκδώσῃ μεταβατικὸν
νόμον περὶ ἐκλογῆς τῶν Ἰονίων Πληρεξουσίων, ἐν τῷ ἀριθμῷ
134 καταχωρεῖ δύο διακεκριμένα ἄρθρα, διὰ τοῦ πρώτου τῶν
ὁποίων ἀποφαίνεται ὅτι ἀπέναντι τῶν διατρεξάντων καὶ δια-
τρεχόντων, καθήκον πατρὸς Ἑπτανησίου εἶναι ὃ ἀφήσῃ τὴν
μίαν ταύτην λέξιν τοῦ Προέδρου, πραγματικῶς ὡς τελευταί-
αν ἐπὶ τῷ ζητήματι τούτῳ παρὰ τε τῆς Ἰορίου Ἀντιπροσω-
πείας καὶ τῆς Ἑπτανήσου ἐν γένει προφερομένην λέξιν, ἄ-
χρις οὗ εἴτε ἡ Ἰόριος ἀντιπροσωπεία ἐκ νέου συνέλθῃ, εἴτε
οἱ Ἰόριοι πληρεξούσιοι ἐν τῇ Ἐθροσυνελεύσει παρακαθήσω-
σι· — συμπεραίνει δὲ ὅτι ὀφείλομεν ὃ ἀναθέσωμεν πᾶσαν εὐ-
θύνην, μετὰ πεποιθήσεως, εἰς τὸν Βασιλέα ἡμῶν, ὅστις μάλ-
λον τὴν καθ' ἡμῶν καὶ κατ' αὐτοῦ ἐπιβολὴν καὶ κακοπιστίαν
αἰσθάνεται· καὶ ὅτι τὰ μέλη τῆς Ἰορίου Βουλῆς ὀφείλουσιν ἰ-
δίως καὶ μὴ λησμονήσωσιν ὅτι κοινοποιήσαντα διὰ τοῦ προσ-
φωνήματός των εἰς τὴν 4. Μ. τὴν αἰγυρίδιαν καὶ ἀπροσδόκη-
τον διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν των, λίαν προσφυνῆς εἰς τὸν Βα-
σιλέα τὴν περιφρονησὶν τῶν δικαιωμάτων μας ἀνέθεσαν—
Διὰ δὲ τοῦ δευτέρου ἀποδεικνύει θεωρητικῶς, νομικῶς καὶ
πρακτικῶς ὅτι καὶ μετὰ τὴν νόμιμον πᾶσιν τῆς Προστασίας,
μὴ ἀρχομένης τῆς συγχωρεύσεως τοῦ Ἰορίου Κράτους μετὰ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, εἰ μὴ κατὰ τὴν εἰς τὴν Ἑθρο-
συτίλειον εἰσοδὸν τῶν Ἰονίων πληρεξουσίων, ἢ Ἑθροσυ-
τείσις οὐδεμίαν δύναται τὰ ἐξασκήσῃ ἐπὶ τῶν Ἰονίων δικαιο-
δοσίαν ἄχρι τῆς εισόδου ἐκείνης, καὶ ἐπομένως δὲν δικαιοῦ-
ται ἵνα ἐκδώσῃ μεταβατικὸν νόμον σχετικῶς πρὸς τὴν ἐκ-
λογὴν τῶν Ἰονίων πληρεξουσίων· τοῦτο δὲ δύναται τὰ πράξῃ
μόνη ἢ ἐνεστῶσα Ἰόνιος Βουλὴ, τῇ ἐπικυρώσει τῆς Βασιλικῆς
Κυβερνήσεως, ἐπιφέρουσα ὁσαυδήποτε τροπολογίας εἰς τὸν
ισχύοντα Ἰόνιον Ἐκλογικὸν Νόμον πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς
διὰ καθολικῆς ψήφου ἐκλογῆς τῶν πληρεξουσίων.

Τοιαῦτα, ἐν κεφαλαίῳ εἰσὶ τὰ ἄρθρα, τὰ ὅποια μετ' ἐπιστα-
σίας ἀναγνώσας, καὶ τὰς ἐννοίας καὶ τὰς λέξεις ἀκριβῶς στα-
θμίσας, αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην, συνάμα δὲ καὶ τὸ καθήκον,
ἵνα καὶ ἐγὼ δημοσίᾳ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἀσθενῇ μου κρίσιν ἐκφράσω,
ἄνευ περιγυγῶν καὶ αἰνιγμῶν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσιν.
Ἐπιλαμβάνομαι ὅθεν τοῦ πρώτου, ἐπιφυλαττόμενος ἵνα ὅσον
οὕτω ἐπιληφθῶ καὶ τοῦ δευτέρου, ἐκτὸς ἂν ἡ κύρωσις τῆς ἐξ-
ουδετερώσεως (1) δὲν καταστήσῃ ματαιόσχολον πᾶσαν ἐπὶ
τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐκλογῆς τῶν ἡμετέρων πληρεξουσίων συ-
ζήτησιν. Ἐπειδὴ δὲ πιστεύω ὅτι ὁ ἀρθρογράφος εἶναι ὁ ἀξιότι-
μος βουλευτὴς, καὶ φίλος μου Κ. Λομβάρδος, ἀπευθύνω πρὸς
αὐτὸν τὸν λόγον, ἐν πλήρει πεποιθήσει, ὅτι θέλει ἀποδεχθῇ τὰς
φιλικὰς παρρηγήσεις μου sine ira et odio.

Β'.

Πολλὰ προεῖδον οἱ τὴν ἐνεστῶσαν Ἰόνιον Βουλὴν συγκροτοῦντες
βουλευταί, πολλὰς συνέλαβον ὑπονοίας μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν
τοῦ ἐναρκτηρίου λόγου τοῦ Ἀρμοστοῦ, ἰδίως δὲ κατὰ τὴν συζή-
τησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς ἀποφάσεως 7[19 Ὀκτωβρίου 1863.
οὐδεὶς πλὴν οὐδὲ κἂν ὠνειρεύθει τὸν τῆς ἐξουδετερώσεως τῆς
Ἐπτανήσου ὅρον. Τὰ κατὰ τὴν παῦσιν τῆς Προσασίας δικαιώματα
τοῦ Βασιλέως, καὶ τὰ Κερκυραϊκὰ φρούρια, κυρίως, καὶ σχεδὸν

(1) Πληροφορῶμεθα πανταχόθεν ὅτι μεγάλοι γίνονται προσπάθειαι ἐκ μέρους
τῆς Βασιλικῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀνάκλησιν τοῦ ἀπαισίου τούτου ὅρου, καὶ ὅτι
πιθανῶς θέλει ἀνακληθῇ. — Ἔστω καὶ αὕτη, ἐν ταῖς λοιπαῖς, ἀποδείξεις τρανωτά-
τη τῆς ἀθλιότητος καὶ ἐπιβουλῆς κακοπέσεων τινῶν οἵτινες, δη-
μοκοποῦντες, σπερμολογοῦσιν ὅτι παρεξηγῶνται τῆς ἐξουδετερώσεως ὅρος.

ἀποκλειστικῶς ἐπέστησαν τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς, καὶ πρὸς
ἐξομάλυνσιν τῶν δυσχερειῶν ἔλαβον χώραν συνεντεύξεις μετὰ
τοῦ Ἀρμοστοῦ, ἐν αἷς, σὺ φίλε, εἰς μίαν τῶν συνήθων ὑπερεκχειλίσεων
τῶν πατριωτικῶν αἰσθημάτων σου, τῷ εἴπας σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ
τάδε· Ἄρ ἢ Ἀγγλία ἔθετεν ὡς ὅρον τῆς Ἑνώσεως τὴν κα-
τεδάφισιν τῶν φρουρίων μας, τὴν πρόσχωσιν τῶν λιμένων
μας, τὴν ἀρασκαφὴν τῶν πόλεων μας, σὺ καὶ οἱ συνά-
δελφοί σου, ἠθέλατε ἀπαρτήσῃ, ἢ ἀνωτέρα δύναμις ἀς πράξῃ
ὅ,τι θέλει· ἡμεῖς τὴν ἐνωσιν ζητοῦμεν, καὶ οὐδέποτε, ἀπέναν-
τι οἰασθήποτε θυσίας ἢ ἢ ἀνωτέρα δύναμις ἠθέλε μᾶς ἐπι-
βάλλῃ, τὴν ἐνωσιν ἠθέλαμεν καταψηφίσαι. Εἶναι, ὅθεν,
ἀπορίας ἄξιον, πῶς ἐν ᾧ μεταξὺ τῶν καταστροφῶν δὲν
προεῖδες, οὐδ' ἐφαντάσθης καὶ τὴν ἐξουδετέρωσιν, πῶς λέ-
γω οὐδεμίαν περὶ τοῦ ὅρου τούτου ποιεῖς μνείαν εἰς τὸ δια-
ληφθὲν ἄρθρον, ἀλλὰ περιοριζόμενος ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν
περὶ φρουρίων ὅρον, μὲ τὸν διακρίνοντά σε πατριωτικὸν ζῆλον
ἐπτάκις ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ ἀνακράξεις!

Τὸ ὅλως ἀπροσδόκητον τοῦτο, τὸ ὅποῖον δὲν ἀπέβλεπε κα-
ταστροφὴν φρουρίων, λιμένων, ἀγρῶν, καὶ πόλεων, ἀλλὰ τὴν ἐκ
μηδένωσιν τοῦ περὶ Ἑνώσεως ψήφισματος καὶ τὴν ἠθικὴν καὶ
πολιτικὴν ἐξόντωσιν τῆς Ἐπτανήσου, ὥφειλε, βεβαίως, νὰ ἐμ-
πονήσῃ εἰς τὴν εὐαίσθητον καὶ πατριωτικὴν καρδίαν σου, τὴν
ἀλγεινὴν ἐκείνην ἐντύπωσιν, ἐξ ἧς ἄπαντες ἀδιακρίτως οἱ ἐννο-
οῦντες τί σημαίνει ἐπιβεβλημένη οὐδετερότης κατελήφθησαν· σὲ
πέσει δὲ περὶ τῆς ἀνάγκης ἵνα ὑψωθῇ εὐσχημος μὲν ἀλλὰ καὶ
παρρησιώδης φωνή, ἐκ μέρους τῶν Ἰονίων οἵτινες, ἐν τῇ ἐξουδε-
τερώσει τῆς χώρας των, ἔβλεπον πραγματιομένην ἀντὶ τῆς
ψηφισθείσης ποθητῆς ἐνώσεως καὶ συγχωνεύσεως, τὴν διαρκῆ
διάστασιν, τὸν ἠθικὸν δηλονότι καὶ πολιτικὸν αὐτῶν θάνατον
«ζὺν τῷ δικαίῳ γὰρ μέγ' ἔξεστι φρονεῖν» (Σοφοκλ.).

Ἡ παράστασις ἢ ἡ διαμαρτύρησις ἀπέναντι τῆς συμ-
φορᾶς, δὲν ἐσθμαινεν οὐδὲ ἡδύνατο νὰ ἐρμηνευθῇ ὡς μεταμέλεια, ἢ
ὡς ἀρησίαι τῆς περὶ Ἑνώσεως ψήφου τῆς Βουλῆς, καθότι καὶ
ἀπέναντι τοῦ ὄντως κατασρεπτικοῦ τούτου ὅρου οὐδεὶς τῶν Ἰονίων
μεταμελήθη ἢ μεταμεληθήσεται, ἀλλ' ἦτο τὸ μόνον ὄπλον τοῦ ἀ-
δυνάτου κατὰ τοῦ ἰσχυροῦ, ἦτον ἡ πρὸς τὰ τέκνα καὶ τὴν ἱσο-
ρίαν ἀπολογία μας· ἦτο δὲ καὶ κατὰ τὸν ἄλλον, περὶ οὗ ἐν τοῖς ἐφε-

ξῆς. Ἄλλως τε, δὲν δύναμει νὰ παραδεχθῶ ὅτι σὺ φίλε πιστεύεις, μὲ τὰ σωστά σου ὅτι ἐκ τῆς διαμαρτυρήσεως ἡδύνατο τυχὸν νὰ λάβῃ ἀφορμὴν ἡ Ἀγγλία ὅπως ἀποσυρθῇ τῆς περὶ ἄρσεως τῆς Προστασίας προτάσεως καὶ ὑποχρεώσεώς της. Τὰ διπλωματικά μορμολύκεια καταθορυβοῦσιν ἄλλους, οὐχὶ σὲ τὸν γεγυμνασμένον περὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ ὀξυδέρκειαν ἱκανὴν ἔχοντα, ὅπως, κάλλιον παντὸς ἄλλου, ἐννοήσῃς ποίας ἡδύνατο νὰ συνεπιφέρῃ συνεπειάς ἢ ἀνάκλησις οὐχὶ τῆς προτάσεως, καθότι δὲν πρόκειται πλέον περὶ προτάσεως, ἀλλὰ τῆς ὑποχρεώσεως. Ἡ Ἀγγλία οὐτε δύναται, οὐτε διάθεσιν ἔχει ἵνα ἀνακαλέσῃ τὴν πρότασίν της— δὲν δύναται, καθότι πολλὰ ἤδη ἐπίσημοι πράξεις δεσμεύουσιν αὐτήν· δὲν ἔχει δὲ διάθεσιν, καθότι, ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης σκέψεως, δὲν εἶναι τόσῳ εὐήθης ὥστε νὰ μὴ ἐννοῇ ποία τυχὸν ἤθελεν εἶσθαι ἡ μετὰ τὴν ἡμῶν ἡθικὴ αὐτῆς θέσις, μετὰ τὰ διατρέξαντα·— θέλει νὰ φύγῃ, ἀλλὰ νὰ φύγῃ ἐκδικουμένη, καταστρέφουσα δηλαδὴ καὶ ἐρημόνουσα τὰ πάντα, χάριν, δήθεν, τῶν ἀγαπητῶν συμμάχων της! Ὁ ἀποικισμὸς, τὸ ἀένναον τοῦτο φόβητρον δὲν εἶναι τὸ καταπότιον τῆς ἡμέρας· καὶ ἡ Κέρκυρα, οὐχὶ διὰ τῆς καταστροφῆς τῶν φρουρίων καὶ τῶν οἰκιῶν της, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς χύσεως αὐτοῦ τοῦ ὄντως Ἑλληνικοῦ αἵματός της, εἶναι καὶ ἔσται πάντοτε ἐτοίμη ἵνα δείξῃ εἰς τὸ Πανελλήνιον, καὶ εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, ὅτι δὲν ἐλησμόνησε τὴν κταγὴν της. Μὴ φοβῆσαι λοιπὸν, φίλε, μεταμελείας, ἔνεκα ἐπαπειλουμένων καταστροφῶν·— ἡ ἱστορία μας δὲν ἤλλαξεν, εἶναι καὶ ἔσται πάντοτε ἡ αὐτὴ, ἕως οὗ ὁ ἥλιος τῆς Ἀνατολῆς θερμαίνει τὰ στήθη ταῦτα ἃ ἡ δουλεία καὶ οἱ καταδιωγμοὶ κατετραυμάτισαν καὶ ἀπεγύμνωσαν!

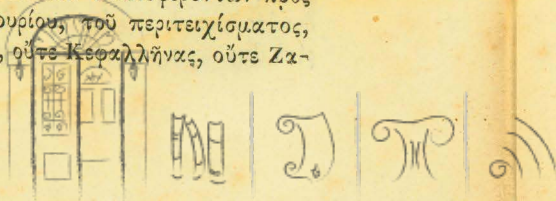
Ἡ βανδαλικὴ κατεδάφισις τῶν φρουρίων ἐνὸς μικροῦ καὶ ἀδυνάτου Βασιλείου, δὲν προσέβαλε μόνον τὰ κυρίαρχα τῆς Ἑπτανήσου δικαιώματα, καὶ αὐτὴν τὴν ἀκεραιότητα τῆς ἡμετέρας χώρας, ἀλλὰ καὶ ἀλγεῖνὸν ἐπέφερε τραῦμα εἰς τὰς καρδίας ἀπάντων τῶν Ἰονίων, ἰδίως δὲ τῶν Κερκυραίων, διὰ τῶν ἰδρώτων καὶ τοῦ αἵματος τῶν ὁποίων. πρὸ τριῶν περίπου αἰώνων, εἶχον ἐγερθῇ καὶ ἐγκατακλιθῇ. Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἑπτανήσου, φίλτατε, δὲν εὗρίσκω μετὰ τῶν ἐργασθέντων καὶ συνεισφερόντων πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ παλαιοῦ καὶ νέου φρουρίου, τοῦ περιτειχίσματος, καὶ τῶν προμαχόνων τῆς Κερκύρας, οὔτε Κεφαλλήνας, οὔτε Ζα-

κυνθίους, οὔτε Λευκαδίους, ἀλλὰ μόνον Κερκυραίους χορηγῶσαντας *la materia e cento milla opere di fabbricieri*— (Marm. lib. 7.) Καὶ εἰς τὴν Κέρκυραν ταύτην, εἰς ἣν, ὡς καλῶς γινώσκεις, ὀφείλεται κυρίως ἡ ψήφισις τῆς ἑνώσεως, σὺ ἀρνῆσαι ἐν δάκρυ, καὶ τῇ ἀμφισβήτησις ὡς καὶ αὐτὸ τὸ δικαίωμα τοῦ παρὰ πόνο; Καὶ τῇ ἀρνῆσαι ταῦτα ἐν ᾧ τὴν βλέπεις, διὰ στόματος τῶν ἀντιπροσώπων της, κηρύττουσαν, μετὰ ὄντως ἀρχαϊκῆς αὐταπαρνήσεως, ὅτι ἔργῳ καὶ λόγῳ μένει ἀκλόνητος, ἀπέναντι πάσης καταστροφῆς, εἰς τὴν ἰδέαν τῆς Ἑθνικῆς αὐτῆς ἀποκαταστάσεως; Καὶ τί ἄλλον εἶναι ἡ παράστασις ἢ ἡ διαμαρτύρησις εἰ μὴ τὸ παράπονον τοῦ ἀδυνάτου ἀπέναντι τῆς βιαιοπραγίας τοῦ ἰσχυροῦ;

Γ'.

Αἱ σημεριναὶ κατακραυγαί, τῶν πρὸ μικροῦ Ἀγγλοπύτων, κατὰ τῆς Ἀγγλίας, ἃς μὴ σὲ ἀνησυχοῦσι, καθότι ὑπάρχουσι καὶ ἕτεροι φατρίαὶ αἵτινες, καίτοι τὴν ἐξαπάτην παρρησία δολογοῦσαι, οὐχ ἥττον λυποῦνται καὶ ἀθυμοῦσι ἀκούουσιν διασυρομένην τὴν Ἀγγλίαν, καὶ ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ! κραυγάζουσι μὴ, δήθεν, παροργίσωμεν αὐτήν. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ εὐαίρημοι τινὲς διακρινόμενοι ἐπὶ παιδείᾳ καὶ ἀκεραιότητι χαρακτῆρος, οἵτινες, καίτοι παραδέχονται τὴν ἀνάγκην τῆς διαμαρτυρήσεως ἢ τῆς παραστάσεως, συσταίνουσι πλὴν τὴν μετριοπάθειαν, χωρὶς νὰ σκεφθῶσιν ὅτι ἡ ἀπλὴ καὶ ψυχρὰ τῶν διατρεζάντων ἐξιστόρησις, καὶ ἡ παράθεσις αὐτῶν πρὸς τοὺς ὄρους τῆς ἀπαισίας συνθήκης, ἄνευ ἀνάγκης ῥητορικῶν ἐπιχειρημάτων, εἰς μονότροπον ἀπολήγει συμπέρασμα, τὸ τῆς ἐξαπάτης καὶ τῆς προδοσίας, — ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὅτι δὲν ὑπάρχει μέσος ὅρος, ἀλλ' ὅτι ἢ, ὡς σὺ, δι' ἄλλους ὑψηλοτέρους λόγους, ὑπαγορεύεις, πρέπει νὰ μεινώμεν ψυχροὶ τῆς ἐπαπειλουμένης καταστροφῆς θεαταί, ἢ ἀγαθοπίως φερόμενοι, ἄνευ διπλωματικῶν σκολιοτήτων καὶ δευτερευόντων σκοπῶν, νὰ ὁμιλήσωμεν θαρράλως, τὴν μὲν ἀπάτην ἀπαρκαλύπτως καταγγέλλοντες, οὐδαμῶς δὲ παρεκκλίνοντες ἐξ ὧν ἀείποτε ἐπρεσβεύσαμεν ἀρχῶν.

Αἱ ποικίλαι αὗται γνώμαι, ἥτο φαινόμενον ἐπὶ τοῦ ὁποῖο ἂν ἀπροκαταλήπτως ἐσκέπτεσο, οὐ μόνον δὲν ἤθελας καταθορυβῆθῃ, ἀλλὰ καὶ εὐκόλως ἤθελας δυνηθῇ νὰ διακρίνης τὴν αἶραν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ἀπὸ τὸν σίτον. Τῷ ὄντι, καθὼς ὅταν ἐπρόκειτο περὶ τῆς ψηφίσεως τῆς ἐνώσεως, μεταξὺ τῶν ἀληθῶς καὶ εἰλικρινῶς δυσπιστούντων, ὑπῆρχε καὶ ἡ γεγενηθεῖσα καταχθονιότης ἥτις ἐξ ἄλλων ἀρχῶν ὀρμωμένη καὶ ἄλλους ἐπιδιώκουσα σκοποὺς, ἐθρῆνει καὶ ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ ἐκραύγαζε, μεταξὺ δὲ τῶν ριζοσπαστῶν τῆς ὑστεραίας, καὶ πρὸ πάντων μεταξὺ τῶν Ἀγγλοπίστων ὑπῆρχον καὶ ἀλθρεῖς πατριῶται οὐδέποτε τὸν μανδύαν τοῦ ἁγνοῦ ριζοσπαστισμοῦ ἀπεκδυσάμενοι, ἀλλ' οὐδὲ ἡ υποστήριξις τῶν μὲν, οὐδὲ ἡ κατακραυγὴ καὶ ὁ βακχικὸς ἐνθουσιασμὸς τῶν δὲ τοὺς εἰλικρινῶς δυσπιστοῦντας διέσεισαν ἢ κατεθορύβησαν, οὕτω καὶ τώρα ὑπάρχουσι καὶ καταχθόνιοι, καὶ ριζοσπᾶσται τῆς ὑστεραίας καὶ Ἀγγλόπιστοι ἀγαθῆς καὶ κακῆς πίστεως, ἐξ ὧν οἱ μὲν ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ κραυγάζουσιν, οἱ δὲ κατὰ τῆς προδοσίας ἐξανίστανται.

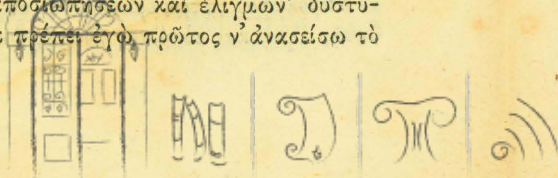
Ἄλλως τε, οὐχὶ ἐκ τῶν κατακραυγῶν τῶν μὲν, ἢ ἐκ τῆς κωφότητος τῶν δὲ, οὐδὲ ἐκ δημοκοπικῶν παραληρήσεων, ὀδηγοῦνται οἱ ἐχέφρονες καὶ ἀλθρεῖς πατριῶται, ἀλλ' ἐξ αὐτῆς τῆς βαρύτητος τοῦ πράγματος, τὸ ὅποιον καὶ σὺ αὐτὸς ἤθελας κρίνει ἀλλαιοτρόπως, ἂν οὐχὶ εἰς τὸν περὶ φρουρίων ἔρον ἀποκλειστικῶς περιωρίζετο, ἀλλὰ καὶ τὸν τῆς ἐξουδετερώσεως, ὡς ὤφειλες, ἐλάμβανες ὑπ' ὅψιν — ἀπέναντι τοῦ ὅρου τούτου, φίλε, ἂν ἡμεῖς σιγήσωμεν, οἱ λίθοι κεκράζονται.

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ! παρὰ τὴν ἐπὶ τῶν φρουρίων μας ἐξακολούθησιν τῆς ξένης σημαίας, κάλλιον, λέγεις, ἢ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῶν ἀνύψωσις τῆς ἡμετέρας· ἀλλ' εἶναι ζήτημα, φίλε, ἂν ἡ ἐξουδετερώσις, ἢ νέα αὕτη τῶν χειρῶν, τοῦ νοός μας, καὶ ἐν γένει πάσης πατριωτικῆς ἐνεργίας μας, δέσμευσις καὶ παραλυσις, σοὶ ἐπιτρέψῃ καὶ αὐτὴν τὴν Ἐθνικὴν σημαίαν, ἔστω καὶ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων, νὰ ἀνυψώσῃ· ἀντὶ ἐνώσεως καὶ συγχωνεύσεως Κινεζικὸν ταῖχος μεταξὺ σοῦ καὶ τῆς Ἑλληνικότητος ἐγείρεται, καὶ νέον Ἐθνικὸν μαρτυρολόγιον ἐγκαινιάζεται! . . Ἰδοὺ τὸ πρῶτον τῆς διπλωματίας βῆμα. Ἐπιθυμεῖς νὰ ἴδῃς καὶ νὰ γνωρίσῃς τὰ μετὰ ταῦτα; Ἐρώτησον τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν σου, καὶ θέλει σοὶ τὰ ὑποδείξει. . . . Ἄν δὲν εἴμην Ἕλλην, ἐν πρὸς ἐν τὰ μετὰ ταῦτα ἤθελον σοὶ ἐπαριθμῆσαι, ἄνευ διπλωματικῶν ἀποσιωπήσεων καὶ ἐλιγμῶν· δυστυχῶς πλὴν οὐδὲ δύναμαι οὐδὲ πρῶτος ν' ἀνασείσω τὸ

παραπέτασμα. . . Ἄπαντες οἱ ἐπὶ τῶν πατρίων ἀπαθῶς καὶ εἰλικρινῶς πρὸ μακροῦ χρόνου σκεπτόμενοι, εἰς τὸ πρῶτον τοῦ βῆμα, διορῶσι καὶ τὰ μετὰ ταῦτα πραγματιούμενα, καὶ δὲν ἀπατώνται, ἐκτὸς ἂν εἰς τὰς λέξεις ἐπιβεβλημένῃ ἐξουδετερώσει ἀποδωθῇ, ἄλλη σημασία ἐκείνης ἦν μέχρι τῆς ὥρας ταύτης ἀποδίδει ἡ τῶν δημοσιολόγων ἐπιστήμη καὶ αὐτὴ ἡ διπλωματία.

Ἡ ἰδέα σου δὲ ὅτι πρέπει νὰ μείνωμεν ψυχροὶ θεαταί, διότι ἡ Βουλὴ ἐπραξε πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο νὰ σώσῃ τὴν τιμὴν καὶ τὰ δικαιώματα τῆς Ἑπτανήσου, καὶ ἵνα μὴ μᾶς ἐκλάβωσιν ὡς ἀμυνομένους, καὶ διὰ τῆς ἀμύνης μας δικαιολογήσωμεν ἐψέ ποτε τὴν βιαιοπραγίαν των, δεῖται ὑποστάσεως· καθότι, ἀφ' ἐνός μὲν ἡ Βουλὴ δὲν εἶχε τὸν κατάλληλον καιρὸν ἵνα εἰς τὴν πρὸς τὴν Ἄνασσαν τῆς Μεγάλης Βρετανίας παράστασιν τῆς ἀναπτύξεως δεόντως τὰ ἐπὶ τῶν φρουρίων δικάιά μας, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν παράστασιν ἐκείνην οὐδεμία περὶ τῆς ἐξουδετερώσεως εἰπώθη λέξις, διότι οὐδεὶς οὐδέποτε τὴν ὠνεῖρευθη, καὶ προσθέτω ὅτι οὐδὲ ἠδύνατο νὰ τὴν ὠνεῖρευθῇ, ἀφ' οὗ ἡ Βουλὴ προσεκαλεῖτο τὴν ἔνωσιν καὶ οὐχὶ τὴν διηνεκὴ διάζευξιν νὰ ψηφίσῃ. Ἡ Βουλὴ συνέλαβεν ὑπονοίας περὶ δημοσπονδίας οὐχὶ δὲ περὶ ἐξουδετερώσεως, καὶ ἐπομένως ὡς πρὸς ταύτην οὐδὲν ἐπραξεν, οὐδεμίαν ἐπρόφερε λέξιν. Ἄν δὲ νομίζης ὅτι τὸ ψήφισμα ἤρκει, σοὶ ἄπαντ' ὅτι ἀπέβαινε τότε πάντῃ περιττὴ καὶ ἡ περὶ φρουρίων παράστασις, καθότι ἡ ἔνωσις καὶ ἡ συγχώνευσις ἠνίττετο τὴν ἀκεραιότητα τῆς Ἑπτανήσου, οὐχὶ δὲ τὴν κατακερματίσιν αὐτῆς, ἢ δὲ κατεδάφισις καὶ καταστροφή τῶν φρουρίων καὶ ὀχυρωμάτων ἦτο καὶ εἶναι ἡ τῆς χώρας κατακερματίσις.

Ἄλλως τε, δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω, διὰ ποῖον ἄπορον λόγον ἡ σημερινὴ παράστασις καὶ διαμαρτύρησις δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς δικαιολόγησις τῆς βιαιοπραγίας, ὅτι δηλαδὴ οἱ ἰσχυροὶ, οἱ ἄνευ ἡμῶν περὶ τῆς χώρας καὶ τῆς τύχης ἡμῶν δικάζοντες, δύνανται ποτε νὰ μᾶς εἰπῶσι, σεῖς ὑπερασπίσθητε τὰ δικάιά σας, σεῖς διεμαρτυρήθητε, καὶ ἀπέναντι τῆς ὑπερασπίσεως καὶ διαμαρτυρήσεως ταύτης ἠττηθέντες, οὕτως εἰπεῖν, κατ' ἀντιμωλίαν, δὲν δικαιούσθε ἵνα ὑψώσῃτε πλέον τὴν φωνὴν κατὰ τῆς ἀποφάσεως. Ταῦτα, φίλε, ἐπιτρέψόν μοι νὰ σοὶ τὸ εἰπῶ, εἶναι λογοπαίγνια σοφιστῶν, δυνάμενα μὲν νὰ κάμωσιν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς βλάκας, οὐχὶ δὲ εἰς τοὺς σώας ἔχοντας τὸν νοῦν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

καὶ τὰς φρένας. Καὶ, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἂν ἄλλως εἶχε τὸ πρᾶγμα, τότε ἔπρεπε νὰ σιγήσωμεν καὶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῶν Φρουρίων, ἵνα προλάβωμεν τὸν κίνδυνον ὃν σὺ τώρα, κατὰ πρῶτην φοράν, προβλέπεις, καὶ ἀπέναντι τοῦ ὁποίου ἀγωνίζεσαι ἵνα μᾶς προφυλάξῃς διὰ τοῦ ἐπιγόνου ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ!

Δ'.

Ἐπὶ τέλους συμπεραίνεις, *πάσαν εὐθύνην ἃς ἀφήσωμεν εἰς τὸν Βασιλέα καθότι καὶ ἡ Βουλὴ διὰ τοῦ πρὸς Αὐτὸν προσφωνήματός της, εἰς Αὐτὸν προσφυνῶς τὴν περιφρούρησιν τῶν δικαιωμάτων μας ἀνέθεσεν*. Ἄν ἀπ' ἀρχῆς, φίλε, ταύτην μόνον τὴν ἰδέαν ἤθελας ἐκφράσῃ, ἡδύνασο νὰ παραλείψῃς τὰ τόσα ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ! — Σ' ἔννοῶ, καὶ λυποῦμαι μόνον ὅτι ἡ τιμιότης καὶ αἱ περιστάσεις δὲν μοὶ ἐπιτρέπουσι ν' ἀνασκευάσω προσηκόντως τὸν στοχασμόν σου τοῦτον — οὐχ ἦττον, οὐδὲ δύναμαι καὶ κατ' ὀλοκληρίαν νὰ σιωπήσω.

Εἶναι, φίλε, ἀδύνατον νὰ υποθέσῃ τις ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἠγνώσει παντάπασιν τὰ εἰς τὰ καταγώγια τοῦ Dawning Street τεκταινόμενα πρὸ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα καθόδου Του· διάφορα ἔγγραφα, μετὰ τὴν ἀπαίσιαν ταύτην συνθήκην δημοσιευθέντα διὰ τοῦ τύπου, μᾶς παρέχουσι τὴν ἐναντίαν ἀπόδειξιν. Δὲν ἐρευνῶ πῶς καὶ διὰ ποίους λόγους ἀπεφάσισεν ἵνα καταβῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα — κατέβη, καὶ ἡ καθόδός του ἐθεωρήθη σωτήριος. Τώρα, δυσὶν θάτερον, ἢ συνήνεσεν πρὶν καταβῇ, ἢ οὐδεμίαν ἔδωκεν συναίνεσιν. Ἄν συνήνεσε — τοῦθ' ὅπερ δὲν παραδέχομαι — ἐκ τῶν προτέρων καὶ πρὶν ἢ μᾶς ἴδῃ καὶ παρ' ἡμῶν περὶ τῶν δικαιωμάτων μας πληροφορηθῇ — ἂν τῷ εἶπον, πορεύθητι καὶ θέλει γίνεαι τὸ κατὰ δύναμιν πρὸς Θεραπεῖαν ἢ μετριάσιν τοῦ κακοῦ, ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἂν ἠπατήθη — καὶ δὲν ἦτο δύσκολον — καὶ ἂν, ὡς ἐκ τῶν διατρεχόντων ἐπέσθῃ — καὶ δὲν ἀμφιβάλλω — περὶ τῆς ἀπάτης, καὶ προϋτίθεται ἵνα διαμυρτυρηθῇ καὶ ἀρνεῖται ἵνα προσυπογράψῃ τὴν τελευταίαν συνθήκην, τότε, βεβαίως, ἔχει μεγίστην ἀνάγκην ἵνα διὰ παντοίων νομίμων μέσων τὸν ὑποσηρίζωμεν, καὶ μάλιστα νὰ λάβωμεν ἡμεῖς τὴν πρωτοβουλίαν, ἵνα παρέξωμεν Αὐτῷ οὐ μόνον εὐπρόσωπον ἀλλὰ καὶ νόμιμον δικαιολόγησιν πρὸς ἀνάγκησιν τῆς δολίως ἐφαρμοσθείσης συναίνεσε-

ως του — Ἄν δὲ οὐδεμίαν ἔδωκε συναίνεσιν — ὡς ἀδιστάκτως πιστεύω — τότε πάλιν ἔχει ἀνάγκην τῆς ἡμετέρας ὑποστηρίξεως, ἵνα δύναιται ἐντονώτερον καὶ αποτελεσματικώτερον, τὰ ἐπιβουλευόμενα τοῦ λαοῦ του δίκαια νὰ υπερασπισθῇ. Τὴν σιωπὴν μας ὑπολαμβάνοντες οἱ ἱσχυροὶ ὡς ἔμμεσον καὶ σιωπηρὰν συγκατάθεσιν δύνανται νὰ τῷ εἰπώσιν — οἱ ὑπῆκοοί σου συναίσθανόμενοι τὴν ἀκροτάτην πολιτικὴν ἀνάγκην τὴν ὑπαγορεύσαν τὰς ἀποφάσεις μας, σιγῶσι· παῦσον λοιπὸν ἀπὸ τοῦ νὰ μᾶς παρενοχλῇς, καὶ ὑπόγραφον τὴν συνθήκην, ἣν χάριν Σοῦ δὲν δυνάμεθα νὰ ἀνακαλέσωμεν. Κατ' ἄμφω, ὅθεν, τὰς περιπτώσεις ἀπέβαιναν ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα εὐσχημος μὲν ἀλλὰ καὶ παρρησιώδης παράστασις ἢ διαμαρτύρησις ὁποῖα ἦτον ἐκείνη ἣν ὑπέγραψαν οἱ Βουλευταὶ Κερκύρας, Κεφαλληνίας καὶ Παξῶν, συνεμερίσθησαν δὲ οἱ Λευκάδιοι καὶ Κυθήριοι (1) καὶ τὴν ὁποίαν σὺ ἀπεποιήθης νὰ υπογράψῃς, οὐχὶ διὰ τοὺς λόγους ἐφ' ὧν τὰ ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ τοῦ ἄρθρου σου στηρίζεις, ἀλλὰ διότι συνεπῆς πάντοτε εἰς τὰς ἀρχάς σου, ἤθελας *ἀπασαν τὴν εὐθύνην* ν' ἀγῆσῃς εἰς τὸν Βασιλέα.

Ἐρωτῶ σε πλὴν, φίλε, ἂν ὁ Βασιλεὺς ἀπέναντι πασῶν τῶν προσπαθειῶν σου, ἀπετύγχανε, τότε, ἵνα ἀπαλλαχθῇ τῆς εὐθύνης ἣν εἰς Αὐτὸν μόνον ἀναθέτεις· τί ὄφειλε νὰ πράξῃ; . . . Ἡ ἀπάντησις, κατὰ σε, εἶναι εὐχερεστάτη καὶ δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ τὴν ἀκούσω, διότι τὴν γινώσκω — ἀλλὰ πιστεύεις ἀληθῶς ὅτι, ἂν ὁ Βασιλεὺς, εἰς ἃς διακείμεθα περιστάσεις, ἐπραττεν ὡς σὺ γνωματεύεις, ἐσώζετο τὸ ἔθνος καὶ ἡ Ἐπτανήσος; . . . Πράττων δὲ παρὰ τὰς εὐχὰς καὶ τὰς γνωματεύσεις σου, οὐχὶ ἐξ οἰκίας θελήσεως, ἀλλ' ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τῆς ἀμειλίχου πολιτικῆς, τότε· τί ἤθελας εἰπεῖ; . . . Περὶ τούτου δὲν ἔχω ἀκριβῆ γνώσιν, ἀλλ' εὐκόλως δύναμαι νὰ τὸ μαντεύσω, οὐχὶ δὲ καὶ εὐκόλως νὰ τὸ γράψω . . . Σὺ, φίλε, εἶσαι συνεπῆς συνεπέστατος πρὸς τὰς ἀρχὰς ἃς ἀείποτε ἐπρέσβευσας, καὶ τὰς ὁποίας ἅπαντες οἱ ἀληθεῖς πατριῶται ἀσπάζονται, μὲ μικράν τινα τροπολόγησιν ἣν ἡ σύνεσις καὶ ἡ ἀδυσώπητος εἰμαρμένη ὑπαγορεύουσι — καὶρὸς παντὶ πράγματι — Μὴ, πρὸς Θεοῦ, κατὰ τὰς

(1) Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς ἐπιστολῶν, τῶν δημοσιευθειῶν διὰ τοῦ τύπου.

πρώτας ταύτας στιγμάς, δώσωμεν, ἄκοντες, ἀφορμὴν εἰς τὴν δημοκοπίαν νὰ μᾶς καταπνίξῃ — γινώσκεις, κάλλιον παντὸς ἄλλου, πόσοι καὶ ποῖοι κερδοσκοποῦντες ἐπὶ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν αἰσθημάτων μας ἀνεδείχθησαν, κατὰ τὸ παρελθὸν σωτῆρες τῆς πατρίδος; — Ἀνάγκη πολιτικὴ ἐκόντας ἄκοντας μᾶς ἐπέβαλε σιωπὴν — ἐν καιρῷ πολέμου ἀπαιτεῖται ὕλη Σήμερον πλὴν ἄπαντες συναισθανόμεθα τὴν ἀνάγκην τῆς ἐργασίας πρὸς διοργάνωσιν τοῦ Κράτους τὸ ὁποῖον βέπει, δυστυχῶς, εἰς τὴν ἀποσύνθεσιν, καὶ ἵνα καταδειχθῶμεν ἄξιοι αἰσιωτέρου μέλλοντος. Ἡ ἐνέργεια καὶ ἐργασία αὕτη, ἔχουσα ὡς κέντρον καὶ ἀφετηρίαν τὸν προορισμὸν τοῦ ἔθνους, ἀντὶ νὰ παραλύσῃ ἢ ἀναχαιτίσῃ, οὔτε πρὸς στιγμὴν, τὰς μεγάλας ἔθνικας προσπάθειάς μας, ἔτι μᾶλλον θέλει τὰς ἐνισχύσει. Πρόσεχε πλὴν ὅτι οὐχὶ πάντες ἀδιακρίτως δύνανται νὰ παρέξωσι τὴν ἐργασίαν ταύτην, καὶ ὅτι ὑπάρχουσι μεταξὺ ἡμῶν δύο μεγάλοι φακτοί, ἡ μὲν τῶν ἀνικάνων οἵτινες ἐκμεταλευόμενοι τὰς ἀρχάς καὶ τὰς ιδέας μας εἶναι ἔτοιμοι ἵνα διὰ τῆς δημοκοπίας ἀναπληρώσωσι τὸ ὑστέρημα, ἡ δὲ τῶν ἀρχολιπάρων οἵτινες οὐ μόνον εἶναι ἔτοιμοι ἵνα τὰς ἐκδουλεύσωσι τῶν παρέξωσι εἰς τὸν πλειονοδοτοῦντα, ἀλλ' ἔχουσι καὶ ἀρκετὴν ἱκανότητα ὅπως πᾶσαν ὄντως ἔθνικὴν ἐνέργειαν παραλύσωσι. Αἱ δύο αὗται φακτοὶ καιροφυλακτοῦσιν ἐνεδρεύουσιν, ὅπως ἡ μὲν κηρυττομένη ἡμετέρα φίλη καὶ πρόμαχος, ἡ δὲ πολεμία ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς εἰς τοὺς κυβερνόντας ἀφοσιώσεως, ἐπιπέσωσι ἐπὶ τοῦ τραχήλου μας καὶ μᾶς καταπνίξωσι — καταπνίξωσι δηλαδὴ, ἀπάσας τὰς περὶ μέλλοντος προσπάθειάς τῶν γυναιῶν τῆς ιδέας ὑπηρετῶν.

Βλέπεις, φίλε, πόσον ἀκροσφαλὴς εἶναι ἡ σημερινή μας θέσις — ἄς μὴ δώσωμεν ἡμεῖς ἀφορμὴν οὔτε εἰς τοὺς μὲν, οὔτε εἰς τοὺς δὲ, παρασκευάζοντες εἴτε ἐκ τῶν προτέρων, εἴτε ἐκ τῶν ὑστέρων τὸ πεδῖον τῆς συστηματικῆς διχαστικῆς ἐργασίας, τὸ ὁποῖον εἰς ἡν εὐρίσκόμεθα καὶ ἡμεῖς καὶ τὸ ἔθνος παναθλίαν κατὰ γὰς, δύναται μὲν νὰ ὠφελήσῃ τὴν ἀγρυπτεῖαν καὶ τὴν δουλοφροσύνην, οὐδέποτε πλὴν τὴν Ἑλληνικότητα. Καὶ ἰδοὺ ὁ λόγος οὗ ἐνεκεν ἐπεκρότησάν τινες εἰς ἡν ἐξέπραξας ιδέαν, τοῦ νὰ μείνωμεν δηλ. ψυχροὶ θεαταὶ, ἀφίνοντες πᾶσαν τὴν εὐθύνην εἰς τὸν Βασιλέα.

Τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς ἀφ' ἑνός, ἡ τιμωρὴ δὲ καὶ ἡ ἀγαθο-

πιστία ἀφ' ἑτέρου, ὑπηγόρευον τὴν πορίαν ἣν ἐβάδισαν οἱ ὑπογράφαντες καὶ οἱ συμμερισθέντες τὴν πρὸς τὸν Βασιλέα παράστασιν Βουλευταὶ — Ἡ παράστασις ἐκείνη δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς πατριώτας τῆς ὑστεραίας, οἵτινες, κεκαυτηριασμένην ἔχοντες τὴν συνείδησιν, δὲν ἐτόλμησαν μετὰ παρρησίας νὰ τὴν πολεμήσωσι, περιορισθέντες εἰς τὰ σκολιὰ καὶ ἐπιβουλα, ἐκεῖνα μέσα ὧν αἰετοῦς τὸ ψεῦδος χράται πρὸς ἐπισκοτασμὸν τῆς ἀληθείας. Εἶπον ἐν τῷ σκότει τῶν καταγυγίων τῶν ὅτι ἦτο περιττὴ ἡ ἐξιστόρησις τῆς Πολιτικῆς τῆς Ἐπτανήσου καταστάσεως, καὶ παρὰ πολὺ δριμύ καὶ ἀπότομον τὸ μέρος τὸ ἀφορὸν τὴν ἐξουδετέρωσιν, λησμονήσαντες, οἱ δαιμόνιοι ὅτι ἡ παράστασις δὲν ἐγράφετο δι' ἡμᾶς, καὶ ὅτι τόσῳ ἀκριβῆ ιδέαν ἔχουσιν ἐν Ἑλλάδι περὶ τῆς Ἐπτανήσου Πολιτείας, ὥστε ἀνῆρ τις, ἄλλως τε λίαν σεβαστὸς διὰ τὴν παιδείαν καὶ τὰς μεγάλας δημοσιολογικὰς αὐτοῦ γνώσεις, γράφων περὶ Ἐπτανήσου ἐν ἔτει 1860 κατατάττει αὐτὴν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπὸ ἡμικυριαρχίας διατελουσῶν Ἐπικρατειῶν, ὡς τὸ Μαυροβούνιον καὶ αἱ Ἡγεμονίαι — λησμονήσαντες ὅτι ὁ τῆς οὐδετερότητος ὅρος τὸν ὁποῖον οἱ μὲν βλάκες δὲν ἐννοοῦσιν, οἱ δὲ ἐπίθου.λοι καὶ μοχθηροὶ δὲν θέλουσι νὰ ἐννοήσωσι, σὺ δὲ παντάπασι ἀποσιωπᾶς, δι' ἡμᾶς μὲν εἶναι πολιτικὸς θάνατος, διὰ δὲ τὸ Βασίλειον ὑπόνομος τὰς βάσεις αὐτοῦ ὑποσκάπτουσα. Εἶναι αὕτη ἡ δολοφονία τῆς Ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας, καὶ διακεκριμένων φιλελλήνων οἵτινες διὰ τὰ φῶτα, καὶ διὰ τὰς ὑψηλὰς αὐτῶν σχέσεις καὶ γνώσιν ἀκριβεστέραν ἔχουσι τῶν διατρεχόντων, καὶ ἀρμοδιώτεροι τῶν ἡμετέρων βαθράκων εἶναι ὅπως γνωματεύσωσι περὶ τῶν καταστρεπτικῶν συνεπειῶν τοῦ ἀπασιῶς τούτου τῆς συνθήκης ὅρου. Ταῦτα συνειδότες, τοὺς μὲν βλάκας καὶ μοχθηροὺς βάλλομεν εἰς κόρακας ὑπενθυμίζοντες δὲ πρὸς τοὺς υπερφιάλως μετριοπαθεῖς τὸ ἀθάνατον τοῦ ἡμετέρου ῥήτορος ἀπόφθεγμα »Οὐδὲν ἄν εἴη τοῖς ἐλευθέροις μεῖζον ἀτύχημα, τοῦ στέρεσθαι τῆς παρρησίας» (Δημοσθ.) λέγομεν ὅτι μόνοι οἱ τῆς ὑστεραίας οὔτε δικαίωμα, οὔτε καρδίαν ἔχουσιν, ἵνα καταγγείλωσι μετὰ παρρησίας τὴν προδοσίαν, καθότι ἡ προδοσία αὐτῇ ἐν ἐαυτῇ οὐδέποτε ἀπασιῶς ἐν τοῖς ὡσὶ καὶ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ἀπήχησεν.

Τοὺς λέγοντας ἐπὶ τέλους ὅτι ἡ ἡμετέρα παράστασις εἰς οὐ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

δὲν ἀπολήγει συμπέρασμα, προτρέπομεν ἵνα καὶ δευτέραν φοράν, μετὰ πλείονος ἐπιστάσεως, ἀναγνώσωσιν αὐτήν, καὶ εὐελπίζομεθα ὅτι θέλουσι μεταβάλλει γνώμην. Ἡ Ἰόνιος ἀντιπροσωπεῖα οὐδὲ ἡδύνατο οὐδὲ ὤφειλε νὰ εἴπῃ εἰς τὸν Ἡγεμόνα πρᾶξον οὐτὼ ἢ ἀλλοίως, ἀλλὰ καθήκον εἶχεν ἵνα διὰ τῆς παραστάσεως ἐκθέσῃ τὰ δίκαια τοῦ Ἰονίου Λαοῦ καὶ περιγράψῃ πιστῶς τὴν λυπηρὰν ἐντύπωσιν ἣν ἡ ἀπαισία συνθήκη ἐνεποίησεν εἰς αὐτὸν, συγχρόνως δὲ ἐπιμαρτυρήσῃ, ὅτι ἀδιάσειστος, ἀπέναντι πάσης θυσίας εἰς τὴν Ἑθνικὴν αὐτοῦ ἀποκατάστασιν ἐπέμενεν. Ἀντὶ νὰ εἰπώμεν εἰς τὸν Ἡγεμόνα, ὑπόγραφον ὅσον οἶον τε τάχιον διότι κινδυνεύει ἡ ἔνωσις, τῷ ὑπενθυμήσαμεν ὅτι συνθήκαι σφαιγιάζουσαι ἐν ἔθνος εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυροι (1),—τῷ εἴπομεν περιφρούρησον Σὺ Βασιλεῦ ὅσον δύνασαι τὰ δίκαιά μας, καὶ γίνωσκε ὅτι εἰμεθα ἕτοιμοι ἵνα μετὰ Σοῦ κενώσωμεν τὸ ποτήριον ὅλον τῆς πικρίας. Ἰδοὺ ἅπαντα ἡ ἡθικὴ ὑποστήριξις ἣν δυνάμεθα νὰ σοὶ παρέξωμεν ὡς δαίγμα τιμίας καὶ ἀφιλοκερδοῦς εἰς τὸν Θρόνον Σου ἀφοσιώσεως, ἄνευ ῥητῶν ἢ σιωπηρῶν ἐπιφυλάξεων, ἃς εἰλικρινῶς ἀποστρεφόμεθα.

Ὁ Γεώργιος, καθ' ὃ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων, οὐδεμίαν ἔχει ἀνάγκην τῶν ἡμετέρων προτροπῶν καὶ ὑποστηρίξεων—πιστεύομεν ὅτι βαθεῖαν ἡσθάνθη καὶ αἰσθάνεται λύπην, καὶ ὅτι οὐδὲν παρέλειψεν, δυνάμενον νὰ περιφρουρήσῃ τὰ ἡμέτερα δίκαια.—Ἀμφιβάλλομεν πλὴν ἂν ἡ ἐξ Ἀθηνῶν φωνὴ τοῦ Γεωργίου, ἔχει ὅλην ἐκείνην τὴν ἰσχὺν ἣν, ἀδιαφιλονεικῶς ἤθελεν ἔχει ἂν ἐκ Κοπενάγης ἐξήρχετο—καὶ ἰδοὺ ὁ λόγος ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἀπέβαινεν ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον ἵνα ἡ φωνὴ του ἐνισχυθῇ διὰ τῆς ἐπισήμου τοῦ ἔθνους φωνῆς, καὶ ἰδιαιτάτως διὰ τῆς φωνῆς τῆς Ἰονίου Ἀντιπροσωπείας.

Εἶναι δὲ ἐλπεινὴ ἡ πορὶα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ἥτις, ἀπέναντι τῆς κατακραυγῆς ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους, ἀνέβαλεν ἐπ' ἀορίστῳ τὴν ὄντως συνετὴν καὶ πατριωτικὴν πρότασιν τοῦ ἀξιότιμου Κ. Σχινᾶ, λησμονήσασα ὅτι ὁ τῆς οὐδετερότητος ὅρος ἐν ᾧ ἅπαν τὸ Βασίλειον ἐνδιαφέρει, καταστρέφει ἰδιαιτάτως τὴν ἑπτάνησον τὴν διὰ τῆς ψηφισθείσης ἐνώσεως σώσασαν τὸ Βασίλειον ἐκ τῆς

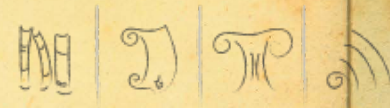
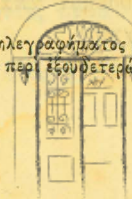
(1) Ἐκ τοῦ χθεσίου ἐκ Τεργέστης Τηλεγραφικῆς μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ Κ. Τρικούπης διατάχθη ἵνα μὴ ὑπογράψῃ τὸν περὶ ἐξουδετέρωσης ὅρον.

ἀβύσσου. Δὲν ἐξετάζομεν τὰ αἷτια τῆς πορίας ταύτης, παρατηροῦμεν πλὴν ὅτι ἡ παράστασις τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, καθ' ἃ διευτυπώθη ὑπὸ τοῦ Κ. Σχινᾶ, καὶ ἡ τῶν Ἰονίων ἀντιπροσώπων ἦσαν πράξεις μεγίστης βαρύτητος ἀπέναντι τῆς διπλωματίας, καὶ πρὸ πάντων ἀπέναντι τῶν Κρατικῶν ἐκείνων οἵτινες οὐδὲ τὴν κατεδάφισιν τῶν ἡμετέρων Φρουρίων, οὐδὲ τὴν ἐξουδετέρωσιν τῆς ἡμετέρας χώρας ὑπηγόρευσαν. Τὴν βαρύτητα ταύτην ἀποδίδωσιν ἄνδρες ὑψηλῆς περιοπῆς ἀείποτε ἀφιλοκερδῶς τὸν Ἑλληνισμόν ὑπηρετήσαντες, οἵτινες καὶ συμβουλεύουσιν ἵνα ἐπιμείνωμεν ἡθικῶς κατὰ τῆς βιαιοπραγίας παλαιόντες, καθότι ἂν οὕτω πράττοντες, δὲν ἀναδειχθῶμεν ἐπὶ τέλους καθ' ὀλοκλήριαν νικηταί, θέλομεν τοῦλάχιστον τὸ ἀπαισιώτερον καὶ ἀκρότατον τῶν κακῶν θεραπεύσει.

Ἄν οὕτω ἔπραττεν ἡ Ἐθνοσυνέλευσις, δὲν ἄφινεν ἅπασαν τὴν εὐθύνην εἰς τὸν Βασιλέα, καθ' ἃ σὺ φίλε συμβουλευεῖς, ἀλλ' ἐκ τῶν προτέρων τῷ ἔλεγεν—θάρσει Βασιλεῦ, ἂν ἀποτύχῃς τῶν δικαίων πόνων τοῦ ἔθνους, ἡμεῖς μὲν θέλομεν πίει καρτερικῶς τὸ ποτήριον τῆς πικρίας, θέλομεν δὲ Σὲ ἐπευφημίσει διαμαρτυρούμενον εὐλαβῶς, ἀλλ' ἐντόνως ἐπὶ τῷ γεννησομένῳ περὶ τὸ ἔθνος καταπληκτικῷ ἀδικήματι. Τοῦτο, ἔπραξαν οἱ τὴν πρὸς τὸν Βασιλέα παράστασιν ὑπογράψαντες καὶ συμμερισθέντες Βουλευταί, ἄνευ ἐπιφυλάξεων εἴτε ῥητῶν καὶ ἐκπεφρασμένων, εἴτε σιωπηρῶν μὲν ἀλλ' εὐκόλως ὑπονοουμένων.

Κερκύρα, τῇ 13 Δεκεμβρίου 1863 ἔ. ἑλ.

Ν. Δούζης.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
Α1.52.45.0024

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ (ΙΤΥΕ Δ.Ε.Κ.Ε.)

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ